

ความคืบหน้าการแก้ไขกฎหมายยุติการตั้งครรภ์ในประเทศไทย

๑๗ ก.พ. ๖๑ ตำรวจเข้าตรวจค้นคลินิก พญ. ศรีสมัย เชื้อชาติ (แพทย์อาสา RSA) เนื่องจากพบซากทารกในที่ตั้งขณะปรากฏเป็นข่าวเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

๒๘ ก.พ. ๖๑ ตำรวจแจ้งข้อกล่าวหาความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๒ และให้ผู้หญิงที่เข้ารับบริการที่คลินิกที่ตรวจค้นข้อได้ มีความผิดมาตรา ๓๐๑ ถูกกล่าวหาว่าทำแท้งผิดกฎหมาย

๑ มี.ค. ๖๑ เครือข่ายท้องไม่พร้อมและเครือข่ายอาสา RSA เข้ายื่นจดหมายถึงรัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุข เพื่อขอความเป็นธรรมให้กับข้าราชการที่ปฏิบัติตามภารกิจในการอาสารับส่งต่อยุติการตั้งครรภ์

๘ มี.ค. ๖๑ เครือข่ายท้องไม่พร้อมและเครือข่ายอาสา RSA ใช้สิทธิตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ ส่งเรื่องร้องเรียนความชอบด้วยกฎหมายทำแท้งให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณา ดำเนินการส่งเรื่องไปที่ศาลรัฐธรรมนูญ

๒ พ.ค.๖๑ สำนักผู้ตรวจการแผ่นดินมีจดหมายตอบความเห็นว่ากฎหมายมีปัญหาในทางปฏิบัติ แต่ยังไม่เป็นปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ จัดให้มีการศึกษาข้อกฎหมายเพื่อเสนอแนะต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ปรับปรุงกฎหมาย

๒๖ ก.ย.๖๑ ทำหนังสือยื่นเรื่องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณามาตรา ๓๐๑ และ ๓๐๕ แห่งประมวลกฎหมายอาญาว่ามีปัญหาเกี่ยวกับความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

๑๓ พ.ย.๖๑ ได้รับหนังสือตอบรับจากศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ลงนามโดย นายเจริญ ภัทธีธนากุล ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๗ ธ.ค.๖๑ กรมอนามัยร่วมกับเครือข่ายอาสา RSA และเครือข่ายสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อมเข้าพบผู้กำกับ การสถานีตำรวจภูธรหัวหิน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับสมาชิกเครือข่ายอาสา RSA (พญ.ศรีสมัย เชื้อชาติ)

๑๓ ม.ย.๖๒ กรมอนามัยร่วมกับเครือข่ายอาสา RSA และเครือข่ายสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อมเข้าพบผู้ช่วยผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบายยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย

๑๔ ม.ย.๖๒ กรมอนามัยร่วมกับเครือข่ายอาสา RSA และเครือข่ายสนับสนุนทางเลือกของผู้หญิงที่ท้องไม่พร้อมเข้าพบอัยการจังหวัดหัวหิน เพื่อให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับการขับเคลื่อนนโยบายยุติการตั้งครรภ์ที่ปลอดภัย

๒๖ ก.ย. ๖๒ ยื่นหนังสือถึงศาลรัฐธรรมนูญเพื่อทวงถามความก้าวหน้าในการวินิจฉัย

๑๔ ต.ค. ๖๒ ศาลรัฐธรรมนูญมีจดหมายตอบแจ้งมาว่าอยู่ในกระบวนการวินิจฉัย

๑๙ ก.พ. ๖๓ ศาลรัฐธรรมนูญ มีมติเสียงข้างมากวินิจฉัยชี้ขาดว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๑ ที่กำหนดว่าหญิงที่ทำแท้งเป็นความผิดอาญานั้น ขัดต่อรัฐธรรมนูญ

๓ มี.ค ๖๓ คณะรัฐมนตรีได้มีมติ ให้ดำเนินการแก้ไขประมวลกฎหมายอาญาและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทำแท้งเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามร้อยหกสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

พ.ค. ถึง ส.ค. ๖๓ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ยกร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๑ และ ๓๐๕ และเชิญกรมอนามัยเพื่อให้ความคิดเห็นร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๑ และ ๓๐๕

๑๑ พ.ย. ๖๓ ศาลจังหวัดหัวหิน มีคำพิพากษา “ยกฟ้อง” พญ.ศรีสมัย ในข้อกล่าวหาทำแท้งผิดกฎหมาย ส่งผลให้ผู้หญิงที่เป็นคนไข้ของคุณหมอเป็นผู้เริ่มลงโทษทุกคน

๑๗ พ.ย. ๖๓ คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๐๑ และ ๓๐๕ ตามที่คณะกรรมการกฤษฎีกาเสนอ

๒๓ ธ.ค. ๖๓ ประชุมสภาผู้แทนราษฎร ได้พิจารณารับหลักการร่าง พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ.... ซึ่งคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอร่าง และร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ.... ซึ่งคณะของสส.พรรคก้าวไกลเป็นผู้เสนอร่าง พร้อมได้ให้แต่งตั้งคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ....

๒๔ ธ.ค. ๖๓ ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ....

๔ - ๗ ม.ค. ๖๔ ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ....

๒๐ ม.ค. ๖๔ ประชุมสภาผู้แทนราษฎร มีมติเห็นชอบกับมาตรา ๓๐๑ ของร่างคณะรัฐมนตรี และเห็นชอบกับมาตรา ๓๐๕ ของร่างตามมติที่ประชุมคณะกรรมการวิสามัญ

สรุปมติที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่...) พ.ศ....เมื่อวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๔

มาตรา	ร่างคณะรัฐมนตรี	ร่างตามมติที่ประชุม คณะกรรมการธิการวิสามัญ	มติของสภาผู้แทนราษฎร
มาตรา ๓๐๑	มาตรา ๓๐๑ หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูกขณะมีอายุครรภ์เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	มาตรา ๓๐๑ หญิงใดทำให้ตนเองแท้งลูกหรือยอมให้ผู้อื่นทำให้ตนแท้งลูกขณะมีอายุครรภ์เกินสิบสองสัปดาห์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ	เห็นชอบกับมาตรา ๓๐๑ ของร่างคณะรัฐมนตรี
มาตรา ๓๐๕	มาตรา ๓๐๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๑ หรือมาตรา ๓๐๒ เป็นการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม และตามหลักเกณฑ์ของแพทยสภาในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้กระทำไม่มีความผิด	มาตรา ๓๐๕ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๓๐๑ หรือมาตรา ๓๐๒ เป็นการกระทำของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม และตามหลักเกณฑ์ของแพทยสภาในกรณีดังต่อไปนี้ ผู้กระทำไม่มีความผิด	เห็นชอบกับมาตรา ๓๐๕ ของร่างตามมติที่ประชุม คณะกรรมการธิการวิสามัญ
มาตรา ๓๐๕ (๑)	(๑) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากหากหญิงตั้งครรภ์ต่อไปจะเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายต่อสุขภาพทางกายหรือจิตใจของหญิงนั้น	(๑) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากหากหญิงตั้งครรภ์ต่อไปจะเสี่ยงต่อการได้รับอันตรายต่อสุขภาพทางกายหรือจิตใจของหญิงนั้น	
มาตรา ๓๐๕ (๒)	(๒) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากหากทารกคลอดออกมาจะมีความเสี่ยงอย่างมากที่จะได้รับผลกระทบจากความผิดปกติทางกายหรือจิตใจถึงขนาดทุพพลภาพอย่างร้ายแรง	(๒) จำเป็นต้องกระทำเนื่องจากมีความเสี่ยงอย่างมากหรือมีเหตุผลทางการแพทย์อันควรเชื่อได้ว่าหากทารกคลอดออกมาจะมีความผิดปกติถึงขนาดทุพพลภาพอย่างร้ายแรง	
มาตรา ๓๐๕ (๓)	(๓) หญิงมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ	(๓) หญิงยืนยันต่อผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมว่าตนมีครรภ์เนื่องจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับเพศ	
มาตรา ๓๐๕ (๔)	(๔) หญิงซึ่งมีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์	(๔) หญิงซึ่งมีอายุครรภ์ไม่เกินสิบสองสัปดาห์ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์	
มาตรา ๓๐๕ (๕)	ไม่มี	(๕) หญิงซึ่งมีอายุครรภ์เกินสิบสองสัปดาห์แต่ไม่เกินยี่สิบสัปดาห์ยืนยันที่จะยุติการตั้งครรภ์ภายหลังการตรวจและรับคำปรึกษาทางเลือกจากผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมและผู้ประกอบวิชาชีพอื่นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของแพทยสภาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น	

